

Osećaj krivice

Vrsta: Maturski | Broj strana: 27 | Nivo: Učiteljski fakultet

Као што цитат показује, ове речи срећемо на самом почетку Библије, у књизи Постања. Речи о сопственој кривици изговара библијска личност Каин, након убиства свога брата Авеља. Према Сајмону Блекбурну („Оксфордски философски речник“) кривица се дефинише и „као нелагодно осећање да је почињено нешто лоше и да се због тога заслужује бес других“. Према једној другој дефиницији, кривица се испољава мучним страхом и жељом за кажњавањем самог себе. Овај осећај кривице највиши облик достиже у меланхолији (самооптуживању), а меланхолија је узрок многим неурозама.

Када се оба ова одређења појма „кривице“ узму у обзир и доведу у везу са Каиновом изјавом, намећу се следећи закључци:

Каин је заиста постао свестан преступа који је учинио. Он чак и не крије величину своје кривице, него вели како је она толика да је, једноставно, неопростива. Каин је тако обузет „мучним страхом“ и то пре свега страхом од Бога. Код њега је вероватно, морала да постоји јака унутрашња напетост или нека врста душевног немира.

За ову врсту анализе ваља се подсетити још једног случаја кривице, у филозофији познатог као део оптужнице коју је подигао Мелет, син Мелетов из Пита, против Сократа, сина Софронисковог из Алопеке. На почетку оптужнице, како саопштавају извори (Платон), каже се: „Крив је Сократ што не верује у богове у које верује држава, а крив је и што омладину квари“ („Одбрана Сократова и смрт“). И у библијском тексту, и у тексту Мелетове оптужнице наилазимо на „кривицу“ као на један од кључних појмова. Одмах се намеће питање да ли је овде реч о истом, или веома сличном одређењу појма „кривице“, односно да ли постоји значајнија разлика у његовој употреби? Иако се на први поглед чини да је реч о истом појму, ипак се под тим подразумевају различите ствари. У случају библијског текста, реч је о кривици коју изговара библијска личност након што је постао потпуно свестан онога што је учинио. Он се огрешио о вредност која припада категорији „светог“, која стоји на највишем аксиолошком рангу и представља, као што знамо, и кодификован вид забране из Декалога: „Не убиј“.

Друго што Каин зна, то је мера преступа, или огрешења о норму из домена „светог“. У случају Мелетовог поимања кривице из „Апологије“, имамо претпоставку да је учињен преступ у погледу непризнавања званичне државне религије (речено модерним језиком), а затим да се ради о причињавању некакве друштвене опасности (кварење омладине) што би могло значити, исто тако, огрешење о неку другу вредност, при чему све то тек треба и да се докаже.

У логичко-методолошком одређењу, Каинов исказ би припадао скупу аподиктичких, а поменута Мелетова тврдња скупу хипотетичких исказа.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com